

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met het voorontwerp van decreet wordt het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de Vlaamse Belastingdienst voorzien. Dit betekent dat entiteiten op wie het principe van overheidsbrede invordering van toepassing wordt verklaard een beroep kunnen doen op de diensten van de Vlaamse Belastingdienst voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen. Door de mogelijkheid te creëren om de invorderingsexpertise te centraliseren en schaalgrootte te creëren binnen één entiteit en de dienstverlening ter beschikking te stellen van andere entiteiten wordt de efficiëntie, effectiviteit en uniformiteit substantieel verhoogd.

Binnen het systeem van de overheidsbrede invordering wordt vervolgens het 'comply or explain'-principe toegepast op de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen. Dit principe houdt in dat deze entiteiten de invorderingsprocedures via de Vlaamse Belastingdienst moeten laten verlopen of anders moeten verantwoorden waarom ze dit niet (kunnen) doen.

Dit voorontwerp van decreet beoogt ook de centralisatie van de regelgeving inzake de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de Vlaamse Belastingdienst.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

- Beleidsveld: Budgettair beleid
- Inhoudelijk Structuurelement: Budgettair beleid
- Beleidsdoelstelling: In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 is de ambitie opgenomen om 'een grondige efficiëntie-oefening uit te voeren op alle entiteiten van de Vlaamse overheid waarbij we onze leidend ambtenaren responsabiliseren en focussen op onze kerntaken'. Het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van niet-

fiscale schuldvorderingen door VLABEL kadert binnen deze beleidsdoelstelling van de Vlaamse Regering.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand voorontwerp van decreet wordt onderworpen aan:

- het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/107 van 23 maart 2023;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 28 maart 2023;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van 24 april 2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Probleemstelling en omgevingsanalyse

Het voorliggend voorontwerp van decreet regelt het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie. Er zal een uitvoeringsbesluit worden opgemaakt waarin de Vlaamse Belastingdienst (hierna 'VLABEL') zal worden aangeduid als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie.

VLABEL staat op vraag van entiteiten van de Vlaamse overheid (= 'opt in'-principe) al sedert vele jaren in voor de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, administratieve geldboeten en toebehoren (interesten, invorderingskosten, rechtsplegingsvergoedingen, gerechtskosten en betekeningkosten). Binnen VLABEL wordt die taak toevertrouwd aan een gespecialiseerde dienst, met name de Centrale Invorderingscel ('CIC'). Entiteiten van de Vlaamse overheid kunnen op deze manier gebruik maken van de invorderingsexpertise, de schaalgrootte en de bijzondere invorderingsbevoegdheden van VLABEL.

Entiteiten die geen beroep doen op de diensten van VLABEL staan momenteel zelf in voor de invordering of geven de opdracht tot invordering aan een andere instantie dan VLABEL (bv. de federale overheid). Als de entiteiten zelf instaan voor de invordering, dienen zij voorafgaand aan de invordering meestal een gerechtelijke procedure te voeren om vervolgens een positief vonnis van de rechter als uitvoerbare titel te kunnen gebruiken. Een klassieke gerechtelijke procedure gaat gepaard met een aantal kosten (zie 3.A.1 i.v.m. de budgettaire impact) en is omslachtig en tijdrovend.

Het debiteurenbeheer van de Vlaamse overheid zou dus op een meer uniforme, efficiënte en effectieve wijze kunnen worden georganiseerd. Het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL biedt meer garantie op uniformiteit, efficiëntie en effectiviteit.

Voor de decretale verankering van het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen was nader onderzoek vereist naar de verdere centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen bij VLABEL. De bedoeling van dit onderzoek was om een goede inschatting te kunnen maken van de praktische implicaties en mogelijke efficiëntiewinsten van een systeem van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen. De Vlaamse Regering werd ervan in kennis gesteld dat dit onderzoek zal worden uitgevoerd door de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begroting (of zijn administratie) (VR 2022 2801 MED.0029/1). Hierop heeft VLABEL een bevraging gedaan bij de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen (zie ook 3.A.1 i.v.m. de budgettaire impact).

2. Beleidsmaatregelen en doelstelling

Voor de inhoudelijke en procedurele maatregelen wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting.

Met voorliggend voorontwerp van decreet wordt het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voorzien.

Dit betekent dat entiteiten op wie het principe van overheidsbrede invordering van toepassing wordt verklaard een beroep kunnen doen op de diensten van VLABEL voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen en toebehoren. Concreet kunnen de volgende entiteiten toepassing maken van de bepalingen van het decreet:

- de Vlaamse administratie, vermeld in artikel I.3, 2°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (bv. de departementen, de IVA's met en zonder rechtspersoonlijkheid, de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's en de privaatrechtelijk vormgegeven EVA's. VLABEL is een IVA zonder rechtspersoonlijkheid en valt dus binnen het toepassingsgebied voor de niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren die zij zelf kan innen of terugvorderen.);
- de Vlaamse openbare instellingen die niet behoren tot de Vlaamse administratie, vermeld in artikel I.3, 4°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (bv. het Fonds voor Innoveren en Ondernemen, het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds en het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen);
- de autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement, vermeld in artikel I.3, 1°, b), van hetzelfde decreet (bv. de VREG);
- de lokale overheden, vermeld in artikel I.3, 5°, van hetzelfde decreet, belast met de uitoefening van gedelegeerde aangelegenheden (bv. het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Antwerpen vzw en het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Gent vzw);
- de vzw Sociale Dienst voor het Vlaams Overheidspersoneel.

Op deze manier wordt de mogelijkheid gecreëerd om de invorderingsexpertise te centraliseren en schaalgrootte te creëren binnen één gespecialiseerde entiteit, namelijk VLABEL. De aangewezen personeelsleden van VLABEL handelen voor rekening van de entiteiten die toepassing maken van de bepalingen van het decreet. Door de toepassing van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL kiest de Vlaamse overheid duidelijk voor een meer uniforme, efficiënte en effectieve manier van invorderen.

Binnen het systeem van de overheidsbrede invordering wordt het 'comply or explain'-principe toegepast op de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid. Overeenkomstig het 'comply or explain'-principe moeten de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen de invorderingsprocedures in beginsel via VLABEL laten verlopen ('comply'). Als deze entiteiten echter bepaalde beweegredenen hebben waarom zij niet willen of kunnen samenwerken met VLABEL, dienen zij deze mee te delen ('explain').

Behoudens voor de entiteiten die onder het 'comply or explain'-principe vallen, gebeurt de samenwerking tussen VLABEL en de entiteiten die in de voormelde opsomming worden vermeld op vrijwillige basis. Deze entiteiten die voor de invordering van hun niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren een beroep wensen te doen op de diensten van VLABEL kunnen zelf het initiatief nemen om een samenwerking aan te vragen bij VLABEL (= 'opt in'-principe). Het feit dat die entiteiten reeds uitdrukkelijk vermeld worden in het voorontwerp van decreet, heeft als voordeel dat bij een eventuele vrijwillige aansluiting de regelgeving niet dient te worden aangepast. Voor de autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement wordt niet geraakt aan hun autonome karakter, doordat de samenwerking vrijwillig en op hun vraag kan worden opgestart. Dit 'opt-in'-principe

wordt onder meer ook toegepast op de extern verzelfstandigde agentschappen en de Vlaamse openbare instellingen die niet behoren tot de Vlaamse administratie.

De samenwerking met VLABEL is aldus niet dwingend voor de entiteiten die onder het toepassingsgebied vallen. Ook bij de toepassing van het 'comply or explain'-principe hebben de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen nog steeds de mogelijkheid om geen samenwerking aan te gaan met VLABEL voor de invordering van hun niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren, mits zij dit verantwoorden.

Dit voorontwerp van decreet beoogt eveneens de centralisatie van de regelgeving inzake de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL. Er wordt van de gelegenheid ook gebruik gemaakt om de regelgeving, die momenteel verspreid zit over twee decreten¹ en twee besluiten² (voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest), samen te voegen.

Een samenwerking met VLABEL blijft als voordeel hebben dat VLABEL bij de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren onmiddellijk een uitvoerbare titel, zijnde het dwangschrift, kan creëren, zonder dat hiervoor een gerechtelijke procedure nodig is. Op die manier worden dure, omslachtige en tijdrovende procedures vermeden en werkt dit derhalve kostenbesparend voor de Vlaamse overheid (zie ook 3.A.1 i.v.m. de budgettaire impact).

De invorderingsprocedure bij de schuldenaar kan via een gerechtsdeurwaarder verlopen (rechtstreekse vervolging). Daarnaast kan VLABEL zelf invorderingsmogelijkheden onderzoeken en toepassen. De vervolging ten aanzien van een derde omvat de onrechtstreekse vervolging (zoals beslag bij werkgevers, bij huurders, bij bankinstellingen,...).

Er worden welbepaalde onderzoeksbevoegdheden voorzien in dit voorontwerp van decreet. De onderzoeksbevoegdheden hebben tot doel om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Het beroepsgeheim is onlosmakelijk verbonden met de onderzoeksbevoegdheden en wordt eveneens geregeld in het voorontwerp van decreet.

Er kan geconcludeerd worden dat het principe van overheidsbrede invordering voor de opdrachtgevende entiteiten zowel zekerheid biedt op het vlak van ervaring, inzet en deskundigheid langs de zijde van VLABEL, als op het vlak van expertise en proceseconomische invordering langs de zijde van de gerechtsdeurwaarders waarmee VLABEL samenwerkt.

Er zal nog een uitvoeringsbesluit worden opgemaakt waarbij er regels worden bepaald in verband met de invordering en waarbij de datum van inwerkingtreding van het decreet wordt bepaald.

3. Impactanalyse

Met de voorziene wijziging kiest de Vlaamse overheid duidelijk voor meer uniformiteit inzake haar debiteurenbeheer. De bedoeling is hierbij dat de niet-fiscale schuldvorderingen van de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen, ongeacht het beleidsdomein, op een meer uniforme manier worden ingevorderd. Op deze manier kunnen niet-fiscale schuldvorderingen efficiënter en effectiever worden ingevorderd. De opdracht tot invordering wordt toevertrouwd aan de gespecialiseerde entiteit VLABEL, tenzij het departement of het intern verzelfstandigd agentschap

---

¹ Het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren en het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren.

² Het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren.

omwille van bepaalde redenen niet wil of kan samenwerken met VLABEL voor de invordering. Tevens worden er welbepaalde onderzoeksbevoegdheden in het ontwerp van decreet geregeld. Voor de entiteiten die heden al samenwerken met VLABEL of voor de entiteiten die onder het toepassingsgebied vallen en die zelf het initiatief kunnen nemen om een samenwerking aan te vragen bij VLABEL zal dit eveneens leiden tot een efficiëntere en effectievere invordering.

Voor de schuldenaar verandert er in principe niets aan het bestaan van de schulden op zich. De schuldenaar is gehouden tot de betaling van zijn schuld. Gezien de schuld niet spontaan wordt betaald is er sprake van een nalatigheid van de schuldenaar en moet de entiteit verder het nodige doen voor de inning of de terugvordering ervan. De ontworpen regeling heeft bijgevolg geen bijzondere impact op een specifieke doelgroep. De schuldenaar heeft bovendien ook baat bij de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL aangezien er bijvoorbeeld minder invorderingskosten zullen worden gemaakt die moeten worden verhaald op de schuldenaar of door de mogelijkheid om een spreading of uitstel van betaling aan te vragen.

De versterkte centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen bij VLABEL heeft bijgevolg niet alleen voor de betrokken entiteiten, maar ook voor de schuldenaar een kostenbesparend effect. Als de voorziene wijziging een maatschappelijke impact heeft, dan is dit een positieve impact.

De aanpassing heeft geen impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een gedetailleerde bespreking wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

1. Algemeen

Binnen de Vlaamse overheid zijn er 10 beleidsdomeinen. Ieder beleidsdomein bestaat uit een departement, aangevuld met verzelfstandigde agentschappen. Er zijn 29 intern verzelfstandigde agentschappen, waarvan 20 zonder rechtspersoonlijkheid en 9 met rechtspersoonlijkheid. Daarnaast zijn er 14 publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen en 12 privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, met uitzondering van de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid.³

In onderstaande tabel wordt weergegeven met hoeveel departementen, intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) en extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's) VLABEL op heden samenwerkt. Daarnaast wordt voor de periode 2019 tot 2022⁴ het aantal ontvangen invorderingsdossiers en de ingevorderde bedragen⁵ vermeld.

³ Dit is de toestand op 24 november 2022.

⁴ De tabel bevat een weergave van de cijfers die werden samengesteld in september en oktober 2022.

⁵ De ingevorderde bedragen zijn de effectief geboekte betalingen op de hoofdsom die ontvangen werden terwijl het dossier bij VLABEL in uitvoering is. De ingevorderde bedragen kunnen zowel betrekking hebben op intussen afgesloten invorderingsdossiers als op nog openstaande invorderingsdossiers. De dossiers worden afgesloten op het moment van volledige betaling of als er geen invorderingsmogelijkheden meer zijn (bv. in geval van een insolventieprocedure). Een openstaand invorderingsdossier is nog niet volledig ingevorderd en is nog in uitvoering.

Type entiteit	Aantal entiteiten	Aantal dossiers	Ingevorderde bedragen
Departementen	10	1.000	386.299,32 EUR
IVA's met rechtspersoonlijkheid ⁶	5	128.377	31.927.611,84 EUR
IVA's zonder rechtspersoonlijkheid	11	9.199	6.086.332,70 EUR
Publiekrechtelijk vormgegeven EVA's	3	4	- EUR
Privaatrechtelijk vormgegeven EVA's	2	1.025	221.634,14 EUR

Uit voorgaande cijfers kan worden geconcludeerd dat VLABEL op heden al een samenwerking heeft opgestart met alle departementen en met 16 IVA's en 5 EVA's. Deze entiteiten maken op die manier reeds gebruik van de invorderingsexpertise, de schaalgrootte en de bijzondere invorderingsbevoegdheden van VLABEL. De cijfers geven weer dat een samenwerking met VLABEL voor de opdrachtgevende entiteiten een garantie biedt voor een efficiënte en effectieve invordering van niet-fiscale schuldvorderingen.

In het kader van het onderzoek naar de versterkte centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen bij VLABEL werd op 22 februari 2022 een online bevraging georganiseerd. De aangeschreven entiteiten voor de bevraging werden bepaald op basis van het 'comply or explain'-principe dat wordt ingevoerd in het voorontwerp van decreet. Het 'comply or explain'-principe is van toepassing op de departementen en de IVA's. Deze entiteiten moeten immers hun invorderingsprocedures via VLABEL laten verlopen of anders verantwoordend waarom ze dit niet (kunnen) doen. Naast alle departementen werden de IVA's waarmee VLABEL nog niet samenwerkt uitgenodigd om de bevraging in te vullen. Ook de IVA's waarmee wel een samenwerking bestaat en die de laatste jaren geen invorderingsdossiers hebben overgemaakt aan VLABEL werden aangeschreven. Hierdoor krijgt men een beter zicht op welk soort en aantal niet-fiscale schuldvorderingen op welke manier worden ingevorderd en is gepolst naar de bereidheid om daarvoor een beroep te doen op VLABEL.

Zo kan voor de entiteiten die de bevraging hebben ingevuld een inschatting worden gemaakt van het aantal te verwachten bijkomende invorderingsdossiers voor VLABEL.

⁶ Het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming maakt gemiddeld 30.000 dossiers/jaar over aan VLABEL, waardoor de aantallen dossiers voor de IVA's met rechtspersoonlijkheid het hoogst liggen. Het gaat concreet om achterstallige zorgpremies en de administratieve geldboete die hiermee verband houdt.

In onderstaande tabel worden de te verwachten nieuwe dossiers op jaarbasis en de in te vorderen bedragen weergegeven. Deze cijfers zijn gebaseerd op een ruwe inschatting afkomstig van de entiteiten die de bevraging hebben ingevuld.

Type entiteit	Aantal dossiers	In te vorderen bedragen
Departementen	145	670.000,00 EUR
IVA's met rechtspersoonlijkheid	159	1.385.000,00 EUR
IVA's zonder rechtspersoonlijkheid	32	120.000,00 EUR

Uit de resultaten van de bevraging is gebleken dat de entiteiten die aangegeven hebben bereid te zijn om de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen in de toekomst over te dragen aan VLABEL heden hoofdzakelijk via een gerechtelijke procedure een uitvoerbare titel bekomen. Als een klassieke gerechtelijke procedure wordt gevoerd, zijn er een aantal kosten waar rekening mee dient te worden gehouden⁷:

- ereloon en kosten van een advocaat (gemiddeld 1.500 euro (excl. BTW))⁸;
- dagvaardingskosten (200 à 300 euro);
- bijdrage voor het begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand (24 euro);
- betekeningskosten (gemiddeld meestal meer dan 200 euro).

Zelfs als we de betekeningskosten buiten beschouwing laten (soms wordt ook berust in een uitspraak) moet men toch snel rekenen op minimaal 2.000 euro voor een rechtszaak via de klassieke procedure om een uitvoerbare titel te bekomen. Vooral de erelonen van een advocaat wegen hierbij door. Hier kan er een grote variatie op zitten, maar een rechtszaak voeren zal niet altijd de goedkoopste oplossing zijn.

Deze kostprijs valt weg voor de entiteit die een beroep doet op de diensten van VLABEL omdat VLABEL zelf een uitvoerbare titel, zijnde het dwangschrift, kan creëren. Er zijn buiten de personeelskost geen kosten verbonden aan het creëren van deze uitvoerbare titel.

Op basis van het dwangschrift kan de gerechtsdeurwaarder overgaan tot de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Tijdens het invorderingsproces past de gerechtsdeurwaarder het wettelijke tarief⁹ toe. De kostprijs voor de tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder hangt af van de omvang van de schuld en de invorderingsmogelijkheden. Voor een niet-fiscale schuldvordering die wordt betaald na een aanmaning, bedraagt de kost gemiddeld 25 euro.¹⁰ Voor een niet-fiscale schuldvordering die wordt betaald na de betekening van een dwangbevel of ingevolge een uitvoerend beslag op roerende goederen, bedraagt de kost respectievelijk gemiddeld 230 euro en 650 euro.¹¹ De kosten die gepaard gaan met het onderzoek en het toepassen van invorderingsmogelijkheden door VLABEL zijn zeer beperkt.

De kostprijs van de invordering door VLABEL ligt duidelijk veel lager dan de kostprijs om via een gerechtelijke procedure een uitvoerbare titel te bekomen waardoor dit aldus een gunstige budgettaire impact heeft. Er is uiteraard de personeelskost bij VLABEL maar ook als een entiteit een beroep doet op een advocaat is er dossieropvolging door eigen personeelsleden vereist. De invordering van niet-

⁷ Voor een gedetailleerde bespreking wordt verwezen naar de impactanalyse in de memorie van toelichting.

⁸ Dit betreft uiteraard een inschatting en dit kan van dossier tot dossier sterk uiteenlopen. Er is uitgegaan van het gemiddelde uurtarief van 150 euro/uur (excl. BTW) (dit is het tarief dat blijkt uit de meest recente bevraging bij advocaten (W. Hardyns, S. Parmentier, L. Dorme, E. Roevens, *De Advocatenbarometer 2020, een beschrijvende analyse van het profiel van de Vlaamse advocaat*, Boom juridisch Antwerpen, 2021, 215 p.)). Verder wordt uitgegaan van een gemiddelde van 10 uur per zaak.

⁹ Dit wettelijk tarief wordt geregeld bij het KB van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen. Dit tarief wordt jaarlijks geïndexeerd.

¹⁰ De innings- en kwijtingsrechten zijn hierin niet inbegrepen.

¹¹ De innings- en kwijtingsrechten zijn hierin niet inbegrepen.

fiscale schuldvorderingen en toebehoren door VLABEL is aldus voordeliger en kostenbesparend voor de entiteiten die een beroep doen op de diensten van VLABEL.

Bij de bevraging hebben de meeste entiteiten aangegeven bereid te zijn om een samenwerking met VLABEL aan te gaan. Enkele entiteiten hebben bij het invullen van de bevraging vermeld dat ze hun invorderingsprocedures niet kunnen of willen laten verlopen via VLABEL. Enkele aangehaalde redenen zijn hiervoor:

- expertise bij eigen juridische dienst of eigen invorderingsmogelijkheden;
- entiteit heeft geen of een zeer gering aantal invorderingsdossiers.

Uit het voorgaande blijkt dat er voor de departementen en de IVA's die ingevolge het voorontwerp van decreet een nieuwe samenwerking met VLABEL aangaan een positieve budgettaire impact zal zijn. Voor de departementen en de IVA's die op heden al samenwerkten met VLABEL is er ook een positieve budgettaire impact ingevolge de voorziene onderzoeksbevoegdheden die een efficiëntere en effectievere invordering tot gevolg hebben.

Voor de entiteiten die op vrijwillige basis kunnen kiezen voor een samenwerking met VLABEL ('opt-in'-principe), onder meer de EVA's, is het niet mogelijk om een concrete raming op te nemen, aangezien zij niet werden bevroegd. De kostprijs van de invordering zal lager zijn ingeval van invordering door VLABEL dan wanneer via een gerechtelijke procedure een uitvoerbare titel moet worden bekomen (cf. supra).

Voor de EVA's waar VLABEL nu al mee samenwerkt, is er een positieve budgettaire impact ingevolge de voorziene onderzoeksbevoegdheden (cf. supra). Er wordt verwacht dat er nog andere entiteiten vrijwillig een samenwerking met VLABEL zullen willen opstarten. Zo heeft bijvoorbeeld De Vlaamse Waterweg nv, een publiekrechtelijk vormgegeven EVA, spontaan interesse getoond om vrijwillig een samenwerking aan te gaan met VLABEL voor de invordering van haar niet-fiscale schuldvorderingen. Hierbij heeft De Vlaamse Waterweg nv ook een ruwe inschatting bezorgd voor het aantal te verwachten toekomstige dossiers op jaarbasis (376) en de in te vorderen bedragen (1.300.000 euro). Hoewel de budgettaire impact voor de entiteiten die in de toekomst vrijwillig zouden willen samenwerken met VLABEL positief zal zijn, is de concrete budgettaire impact momenteel niet te becijferen.

Er kan worden aangestipt dat de invordering via VLABEL sowieso extra opbrengsten/inkomsten genereert die terugvloeien naar de entiteiten die een beroep doen op de diensten van VLABEL. De gerecupereerde sommen zullen op de relevante ontvangstenartikelen van de middelenbegroting worden geboekt.

2. Advies van de Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 28 maart 2023.

In dit advies heeft de Inspectie van Financiën de aandacht gevestigd op enkele punctuele elementen. Deze worden behandeld in de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting bij artikel 9 en bij artikel 15 en 16.

3. Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 24 april 2023.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

VLABEL staat in voor de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van toebehoren en doet dat kosteloos voor alle Vlaamse entiteiten die VLABEL daarom verzoeken. Het aantal aangesloten entiteiten is de voorbije jaren sterk gestegen naar 31 in 2022.

Deze 31 aansluitingen zullen nog verhoogd worden met nieuwe aansluitingen, dit n.a.v. voorliggend voorontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen. Voor de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zal hierbij toepassing worden gemaakt van het 'comply or explain'-principe.

Het voorstel van beslissing heeft in deze fase geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten. De Vlaamse Regering heeft op 2 december 2022 haar akkoord verleend aan de door VLABEL gevraagde personeelsuitbreiding met 30 VTE en de bijhorende extra budgettaire kost van 1.876.921,00 euro (VR 2022 0212 DOC.1326/1BIS). Hiervan zijn 5 VTE voorzien voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen en toebehoren (inclusief de alternatieve invordering). De bijhorende budgetlast op jaarbasis bedraagt 274.830,00 euro aan weddekredieten en 43.625,00 euro aan werkingskredieten.

Het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen zal een toename van het aantal invorderingsdossiers voor VLABEL betekenen. Deze toename van invorderingsdossiers kan worden opgevangen binnen de door VLABEL gevraagde en door de Vlaamse Regering goedgekeurde personeelsuitbreiding van VLABEL.

Uiteraard zal het personeelsluik opnieuw moeten worden bekeken indien het aantal dossiers voor invordering nog significant meer zou toenemen. In dat geval zal dan verder het nodige moeten worden gedaan om, ter gelegenheid van de eerstvolgende begrotingsronde de nodige kredieten inzake personeels-, werkings- en investeringskosten over te hevelen van de aangeslotenen in functie van de gestegen werklast per aangeslotene. (hiervoor wordt het aantal dossiers 2023 als ijkpunt genomen). Tevens zal dan het personeelsbestand van VLABEL in die verhouding dienen verhoogd te worden.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De voorgestelde bepalingen uit het voorontwerp van decreet hebben geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. **VERDER TRAJECT**

Over dit voorontwerp van decreet wordt het advies gevraagd van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Wat betreft de aspecten m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens wordt het advies gevraagd van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) en de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA).

Als naar aanleiding van voormelde adviezen geen wijzigingen nodig zijn aan het voorontwerp van decreet, zal daarna met het oog op definitieve goedkeuring het advies van de Raad van State worden gevraagd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend erfgoed
  - 2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
  - 2.2. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen en het advies in te winnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 60 dagen;
  - 2.3. te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst;
  - 2.4. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- het principiële goed te keuren ontwerp van decreet en bijhorende memorie van toelichting
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord